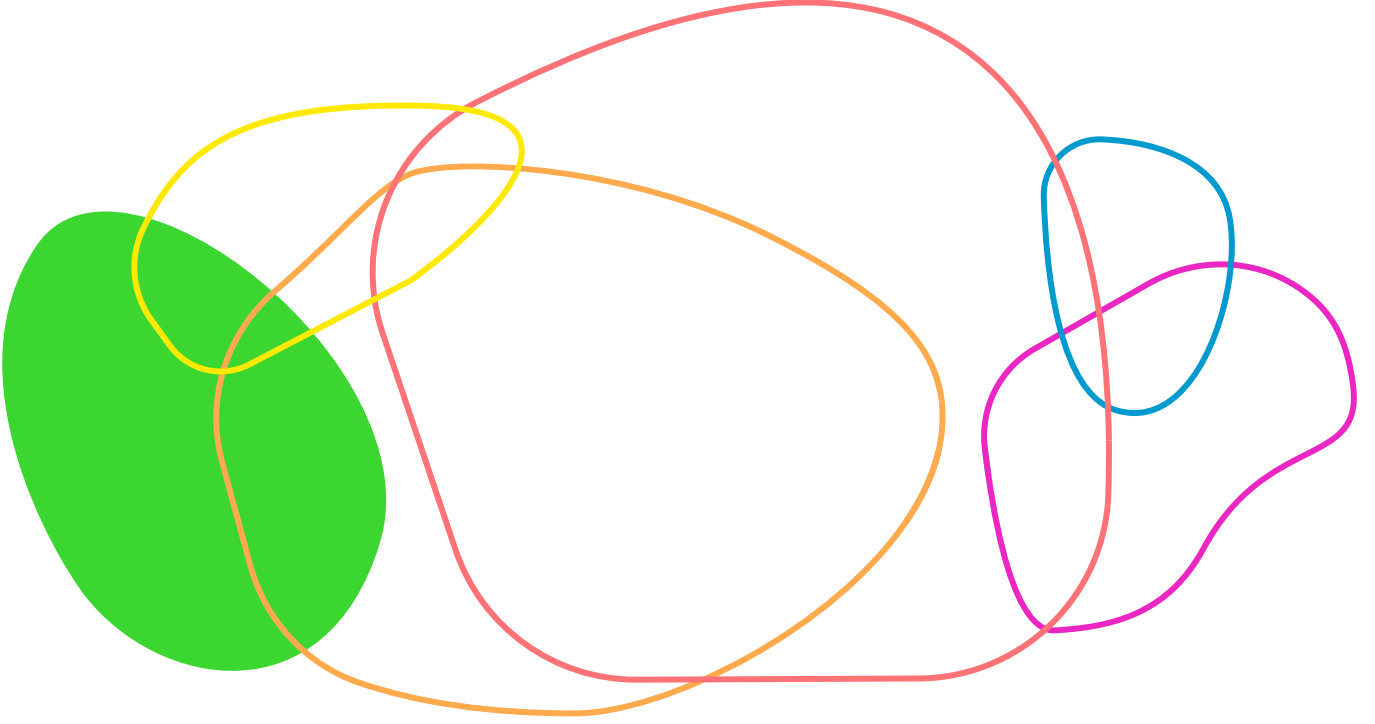

Sanat Atölyelerini Nasıl Daha Kapsayıcı Hale Getirebiliriz?

[birlikte**sanat** •

KÜLTÜREL EĞİTİMDE KAPSAYICILIK:
BÜTÜNCÜL BİR YAKLAŞIM İÇİN REHBER SORULAR

www.hep-beraber.org ● www.germanturkishinitiative.org ● www.alle-zusammen.org

Proje Yürütücüleri ve Destekçileri

Hep Beraber Projesi ikinci dönemi, Anadolu Kültür ve Institut DINX işbirliği ve Stiftung Mercator desteğiyle, 2019-2022 yılları arasında gerçekleştirilmiştir.

[GİRİŞ

Sanatla öğrenme faaliyetleri sunan yerel ve uluslararası kurum ve oluşumlar, eğitmenler ve sanatçılar olarak hepimiz son dönemde giderek artan bir şekilde kapsayıcılık üzerine düşünüyor ve uygulamalarımızı geliştirmek üzere çalışmalar yürütüyoruz.

Biliyoruz ki toplumsal çeşitlilik hassasiyetine sahip sanat atölyeleri ve etkinlikler oluşturabilmek, tüm pedagojik süreçler gibi, her defasında yapısı ve akışının yeniden düşünülüp müzakere edileceği, değişen etkenlerin hesaba katılmasını gerektiren sürekli bir gelişim süreci içinde olmak demek.

Aynı zamanda, toplumsal çeşitlilik konusunda kurumların, kurum çalışanları ve eğitmenlerin sergileyeceği tutum ve yaklaşımlar, hem kurumsal yapının hem de kurum içi tüm uygulamaların kapsayıcılığı için temel teşkil ediyor. Bunun için ihtiyaç duyulan bütüncül yaklaşım, bir kurumsal yapının bütün kademelerini ve tüm aktörleri sürece dahil etmekle başlıyor.

Kültür sanat kurumlarında, sivil toplum ve eğitim kurumlarında, sosyal hizmet sunan tüm kamu ve özel kuruluşlarda pedagojik çalışmaların gerek katılımcıları gerekse uygulayıcıları olmak üzere, sürece katılan herkesi "paydaş" olarak tanımak kapsayıcılığı inşa edebilmek için çok önemli. Bir kurumdaki sanatsal ve eğitsel etkinliklerin tasarım, geliştirme ve uygulama süreçlerine tüm paydaşların katılımını sağlamak, erişim ve hakkaniyeti gözetmek üzere çalışmalar yürütmek kapsayıcılık için bir fırsatlar bütünü sunuyor.

HEP BERABER Projesi kapsamında hazırlanan bu kılavuz, kültürel eğitim, sanat atölyeleri ve sanatsal eğitsel faaliyetler alanında toplumsal çeşitlilik hassasiyetine sahip bir yaklaşım geliştirmek üzere bir sorular listesi olarak tasarlandı. İlgili kurum ve kuruluşlarda çeşitliliğin, adil ve eşitlikçi bir yaklaşımın farklı boyutlarıyla gözetilebilmesi ve kapsayıcılığın daha ayrıntılı ele alınabilmesi için başlangıç noktaları sunuyor.

Bu kılavuzda önerdiğimiz soruların bu yolda bizlere eşlik edecek bir araç olabildiğini umut ediyoruz. Elbette bir sonraki adım, bu kılavuzun farklı coğrafyalara ve kurumsal yapılara göre, ilgili bağlama oturtularak uyarlanması ve yerelleştirilmesi olacak!

[KURUM KÜLTÜRÜ ve YAPISI •

• Kurumun açık bir şekilde ortaya konmuş bir misyonu mevcut mu?

- Bu misyon üzerinde düzenli olarak düşünülüyor ve misyon geliştiriliyor mu?
- Kurum misyonu geliştirilirken farklı bakış açıları göz önünde bulunduruluyor mu?
- Misyonda ifade edilen ilkeler kurum içerisinde layıkıyla uygulanıyor mu?

• Çalışanların genel sağlık durumları ve iyi olma hallerine gerekli özen gösteriliyor, sağlık ve sıhhatlerinde iyileşme sağlayacak tedbir ve teşviklere başvuruluyor mu?

• Çalışma ortamları düzenlenir ve donatılırken ya da çalışma saatleri belirlenirken çalışanların bireysel ihtiyaçları ve kişisel durumları dikkate alınıyor mu? Örneğin, tek ebeveyn olan bir çalışanın mesai saatlerinde esneklik ya da omurga sorunu yaşayan bir çalışanın çalışma ortamında gerekli iyileştirme sağlanıyor mu?

• Kurumda çeşitliliğe duyarlılığı geliştirmek üzere yapısal bir değişim süreci izleniyor mu?

- Bunu daha ileri bir seviyeye taşımak için kurum dışından uzmanların bakış açılarına başvuruluyor mu?

• Kurumda ekiplerin oluşturulması sırasında, tüm pozisyonlarda kültürel çeşitlilik gözetiliyor ve farklı bakış açılarının temsil edilmesi teşvik ediliyor mu?

• Kurum içerisinde farklı sorumluluklara tekabül eden farklı işler için, bu işlerin görev ve sorumluluklarına uygun ve şeffaf bir ücretlendirme sistemi var mı?

• Yeni işe alımlarda, iş ilanlarının ne gibi kriterler gözetilerek verileceğini belirleyen bir çerçeve mevcut mu?

• Kurum içerisindeki güç ilişkileri açık bir şekilde tanımlanmış mı?

• Bu güç ilişkileri gerekli olduğu durumlarda eleştirel bir incelemeye tabi tutulup yeniden yapılandırılıyor mu?

• Karar alma süreçlerinin demokratik ve kapsayıcı olmasına dikkat ediliyor mu?

• Kurum içerisinde karşılıklı saygı ve takdir çerçevesinde hareket edilmesi için alınmış önlemler var mı ve bu tür bir ilişkilendirme hali teşvik ediliyor mu?

• Yapılan hatalar fırsat olarak görülüp sürekli daha iyisini yapmayı öğrenmenin aracı haline getiriliyor mu?

• Kusurlara/eksikliklere odaklanan bir tutum yerine, mevcut becerileri ve kaynakları yapıcı şekilde ele alan bir çalışma ortamı söz konusu mu?

• Kurum geneline yayılmış bir geri bildirim kültürü mevcut mu ve bu geri bildirim kültürünün yapıcı olmasına özen gösteriliyor mu?

EKİP

- Ekipler ve çalışma grupları oluşturulurken temel teşkil edecek kriterlere dair bir çerçeve mevcut mu?
- Ekibin her üyesi fikirleri ve bakış açısının ekip içerisinde temsil edildiğini hissediyor mu?
- Ekip üyelerinden herhangi birinin temsil etmediği bakış açıları da dikkate alınıyor mu?
 - Örneğin, ekipte engeli olan veya tek ebeveyn veya farklı bir aile diline sahip bir birey yoksa bile, faaliyetler ve hizmetler tasarlanırken bu gibi bakış açılarını ekibe veya kuruma taşımak için neler yapılıyor?
- Etkinlikleri düzenleyenler, hazırlayanlar ve yürütenler kim? Hangi görevler mevcut? Örneğin,
 - İdare
 - Sosyal hizmetler
 - Hazırlık
 - İçerik oluşturma ve yürütücülük
 - Düzen ve temizlik
 - Etkinlik işleyişinin takibi
 - Değerlendirme
- Bu işleri kimin üstlendiği belirlenir ve iş bölümü yapılırken göz önünde bulundurulacak hususları belirleyen bir çerçeve mevcut mu? Değilse, iş bölümüne dair kararlar hangi sorular sorularak alınıyor?
- Ekip üyelerinin kendi arasında yeni işbirlikleri geliştirmesi, fikir teatilerinde bulunması, mesleki bilgi alışverişi yapması ve bir konu üzerinde derinleşebilmesi için yeterli alan ve zaman ayrılmış mı?
- Ekip üyelerinin sahip oldukları iktidarı ve ayrıcalıkları gözden geçirmesi teşvik ediliyor mu?
- Çatışmaların çözümüne yönelik yöntemler mevcut mu?
 - Yaşanan bir çatışma nasıl ele alınıyor?
 - Çatışmanın yapıcı bir şekilde çözülmesi için örneğin, bir gözetmen atanıyor ya da başka önlemler alınıyor mu?
- Ekip, ayrımcı ve dışlayıcı tavırlar tespit ettiğinde bunlara nasıl müdahale ediliyor?
 - Gerekli görüldüğünde dışarıdan bu konuya dair danışmanlık ve eğitimler alınıyor mu?
 - Ayrımcılıkla mücadeleyle yönelik olarak yürütülen çalışmalardan faydalanılıyor mu?
- Ekipteki herkesin kullandığı dil, kültürel çeşitliliğe ve toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı ve kapsayıcı mı?
 - Bunu geliştirmek için farklı düzeylerdeki personele hitap eden çalışmalar/eğitimler yapılıyor mu?

[İŞBİRLİKLERİ ve ORTAKLILAR]

Başkalarıyla çalışmak konusundaki yaklaşımınızı ve sınırlarınızı nasıl tarif edersiniz?

Bu konudaki tutum ve tavrınızı belirleyen kıstas ve ilkelerin sağlıklı işbirlikleri yürütmek için doğru kıstas ve ilkeler olduğunu kontrol ediyor musunuz?

Sunduğunuz hizmetler onlardan yararlanan insanların gereksinimlerine, isteklerine, ilgilerine ve potansiyellerine uygun olarak tasarlanıyor mu?

İnsan kaynaklarınız verdiğiniz hizmetler için uygun mu?

İhtiyaç halinde kurum dışından mesleki uzmanların hizmetlerine başvuruluyor mu? Buna bütçe ayrılıyor mu?

Dışarıdan alınan hizmetlerin seçiminde kültürel çeşitliliğe dikkat ediliyor mu?

Yararlanıcıların ihtiyaç ve potansiyelleri göz önüne alınarak ve konuya özgü koşullar ve sağlanacak fayda değerlendirilerek farklı birimler arası işbirlikleri kuruluyor veya disiplinler arası çözümler aranıyor mu?

Kaynakların nerede ve nasıl kullanılacağı tayin edilirken kurumlar ve birimler arası koordinasyon göz önünde bulunduruluyor mu?

Kurumunuzun erişilebilirliğini ve kapsayıcılığını artıracak şekilde hareket ediyor ve söyleminizi eylemlerinizi destekliyor musunuz?

Yeni işbirliklerine açık mısınız? İçinde bulunduğunuz sosyal çevreyi ve çalışma alanınızı düşünerek, mevcut ağlarınızı ve işbirliklerinizi genişletmeyi konu ediyor musunuz?

Kurumunuz hitap ettiği herkes için erişilebilir mi?

Yeni işbirlikleri ve ortaklıklar için farklı yapı ve organizasyona sahip kurum ve oluşumlarla görüşüyor musunuz?

İşbirlikleri ararken gerçekten açık ve meraklı bir tutum benimsiyor musunuz?

İşbirliğine gidebileceğiniz olası ortaklara yönelik ilk izleniminizi değiştirme imkanlarını kolluyor musunuz? Örneğin, daha fazla etkileşime, araştırmaya ve fikir alışverişine açık mısınız?

Ortaklarınız, dışarıdan hizmet aldığınız kişiler ve paydaşlarınız "eş yaratıcılar" ve "katkı sunanlar" olarak görülüyor ve tanınıyor mu?

Böyle bir eşit katkının sağlanabilmesi için, farklı kurum veya yapıların koşulları göz önüne alınarak buna uygun atölyeler, etkinlikler, deneyim alanları yaratılıyor mu?

İşbirliklerinizde, ortaklarınızın yaşadıkları çevreleri ve hayatta sahip oldukları koşulları göz önünde bulunduruyor, onlarla empati kuran, gündelik hayatın içinden bir duruş benimsiyor musunuz?

Birlikte çalıştığınız topluluklara mensup uzmanlar, sanatçılar, kültür emekçileri, pedagoglar, zanaatkarlar çalışmalarınıza ne sıklıkla dahil ve davet ediliyor?

[KATILIMCI / YARARLANICI KİTLESİYLE İLETİŞİM ve İŞBİRLİĞİ

- Kurumun sunduğu hizmetler ve etkinliklerle neler amaçlanıyor? Amaçlar nasıl belirleniyor?
 - Nasıl motivasyonlarla hareket ediliyor?
- Kurumun programları oluşturulurken kimler katkıda bulunuyor?
- Hangi konuda, son kararı kim veriyor?
- Tasarım, planlama ve karar alma süreçlerinde katılımcılık gözetiliyor mu?
- Kurumun verdiği hizmetlerden kimler faydalanıyor?
- Katılımcılarla gerçekleştirilen işbirlikleri dayanışma ilkeleri üzerine tesis ediliyor mu?
- Olası yararlanıcıların ihtiyaçlarını gözetken bir yaklaşım benimseniyor mu?
- Kurumun sunduğu eğitim, etkinlik ve programların katılımcılarına, ne gibi uzun vadeli öğrenme imkânları sunuluyor?
- 'Mülteci,' 'yabancı işçi' 'misafir' gibi tek boyutlu toplumsal kategorizasyonları yansıtan algılara karşı mücadele ediliyor mu?
- Topluluklar arası engelleri yıkan ve toplumun bir bütün olarak daha kapsayıcı hale gelmesine hizmet eden toplumsal dönüşüm süreçlerine katkıda bulunuluyor mu?
- Sömürgecilik ve Avrupa merkezci bakış açılarında ve söylemlere eleştirel yaklaşımlar içeren tartışmalar yürütülüyor mu?
- Kurum kendi kavramsal çerçevesini, yöntemlerini, program ve uygulamalarını eleştirel bir sorgulamaya tabi tutuyor mu? Bunu yaparken yararlanıcı kitlesiyle ne kadar ve nasıl bir iletişim içinde bir süreç işletiliyor?
- Sanatsal ve kültürel eğitimde kullanılan kavramlar ve içerikler, zamanın değişen kültürel vechelerini göz önüne alarak belli aralıklarla yeniden değerlendiriliyor mu? Bunu yaparken yararlanıcı kitlesiyle ne kadar ve nasıl bir iletişim içinde bir süreç işletiliyor?
- Etkinlik tasarlanmadan önce, potansiyel katılımcılara herhangi bir konudaki özel ihtiyaçları veya destek talepleri soruluyor mu?
 - Söz konusu destek, zamanında ve yerinde, insan onuruna yaraşır bir şekilde sunuluyor mu?

[ERİŞİLEBİLİRLİK VE MEKÂNLARA ERİŞİM •

- Genel olarak erişilebilirliği artırabilmek; kültürel ve sanatsal faaliyetlere katılım hakkı temelinde izleyici, yararlanıcı, katılımcı kitlesini genişletip çeşitlendirebilmek konusunda neler yapıyor?
- Toplumun farklı kesimlerinden grupların belirli etkinliklerde bir arada olabilmelerini sağlamak üzere ne tür çalışmalar gerçekleştiriliyor?
 - Kurumsal bir strateji mevcut mu?
 - Her etkinlik özelinde bu stratejiler uyarlanıyor mu?
- Erişilebilirliği artırabilmek üzere, yönetim ve yürütme kurulları, fon veren kuruluşlar, yöneticiler gibi "güçü elinde bulunduran merciler"le bu konuları müzakere edecek iletişim ve diyalog alanı mevcut mu?
 - Kurum içinde bu konuda eleştirel bir perspektifle savunuculuk yapma imkanı var mı?
 - Varsa, burada oluşan görüşleri kamuoyunda kurumsal olarak ifade edebilme imkanları açık mı?
- Kurumun ilgili tüm mekânlarına erişim 'engelsiz' mi?
- Katılımcılar, yaşadıkları yerlerden etkinlik mekânına gelirken karşılarına yolda ne gibi engeller çıkabilir?
 - Bunlara nasıl çözümler bulunabilir, engeller nasıl ortadan kaldırılabilir veya aşılabılır?
- İnsanlar kurumun mekanlarında herhangi bir kısıtlama olmadan, üretken bir biçimde çalışabiliyor mu?
- Mutfak, kafeterya, banyo ve tuvalet gibi gündelik kullanıma yönelik mekânlara erişimde bir kısıtlama olup olmadığı özellikle kontrol ediliyor mu?
- Etkinlik mekânı karışıklığa izin vermeyecek ve herkes için anlaşılır şekilde adlandırılıp tarif edilmiş mi?
- Etkinlik mekânına giden yolu tarif eden, örn. tabela, ok gibi yön işaretleri var mı?
 - Bunlar herkes için anlaşılabilir mi? Örn. yazının yanı sıra semboller ve piktogramlar da kullanılıyor mu?
- Etkinlik maliyetlerinin nelerden oluştuğu şeffaflık ilkesi gereğince herkes için açık ve anlaşılır şekilde tarif edilmiş mi?
 - Etkinlik ücretleri ilgili herkesin bütçesi için ödenebilir seviyede mi?
 - Bürokrasiye gömülmeden maliyetleri azaltmanın yolları bulunabilir mi?
 - Etkinlik ücretlerini, ilgili taraflar ve karar mercileriyle müzakere edip indirme olanağı var mı?
- Etkinliğin zamanı, mümkün olduğunca çok sayıda insana, örn. tam zamanlı çalışan kişiler ya da tek ebeveynlerin erişimine uygun planlanıyor mu?
- Esnek ve makul mesai ve mola süreleri tayin edilmiş mi?
- Etkinliklerin gerçekleştiği mekanlarda "güvenli alan" veya ihtiyaca göre kullanılabilecek ek mekanlar sağlanabiliyor mu?

[DAVET, DUYURU ve YAYGINLAŞTIRMA •

- Davetiyede yer alan bilgilerin daha çok insan tarafından anlaşılması için katılımcıların dil çeşitliliği gözetiliyor mu?
- Davetiyeler ilgili herkesin anlayabileceği şekilde, çeşitli dil ve okuma yetkinliklerine seslenecek biçimde tasarlanıyor mu?
- Katılımcılara hitap edilen mecralarda işaret dili ve görsel dil (çizim, fotoğraf, semboller...) gibi araçlardan istifade ediliyor mu?
- Davetiye için hangi formatlar seçiliyor?
 - Bu format potansiyel faydalanıcılar ve katılımcılar için yeterince kapsayıcı mı?
 - Formatlar (JPEG, Word, PDF, MP4 vs.) seçilirken çeşitli hedef grupların tercih ve ihtiyaçları göz önüne alınıyor mu?
- Kullanılan tüm iletişim ve bilgilendirme kanallarında kültürel çeşitlilik hassasiyetine sahip bir metin dili ve görsel dil kullanımına özen gösteriliyor mu?
- Etkinlikler yaygınlaştırılırken hangi araçlar ve kanallar kullanılıyor?
 - Katılımcıların SMS, e-posta, hızlı mesajlaşma uygulamaları gibi iletişim araçları veya yollarından hangilerini kullandıkları araştırılıyor mu?
- Sunulan hizmetlerden henüz faydalanmamış insanlara ulaşmak için hangi yollar ve kanallar kullanılıyor?
- Etkinlik ve ürünlerin dağıtımı için yaygınlaştırıcı kişi ve kurumlar sürece dahil ediliyor mu?
- Davetiye, afiş, web sitesi vb. mecralardaki duyurularda insanların resmedildiği durumlarda toplumsal rollere ilişkin klişeler güçlendiriliyor mu yoksa aşındırılıyor mu?

[MALZEMELER •

- Düzenlenecek etkinlik için ihtiyaç duyulacak malzemelerin tam bir listesi hazırlanmış mı?
 - Bunlardan ne kadarı temin edilmiş ve ne kadarı edilmeyi bekliyor?
 - Malzemelerin hangilerini kurumun, hangilerini katılımcıların tedarik etmesine karar verilmiş?
 - Bu sürecin iletişimi nasıl ve kimler tarafından yürütülüyor?
- Malzeme seçiminde, "satın alma" yerine, örneğin, geri/ileri dönüşüme uygun basit çözümler düşünülmüş mü?
- Ten rengi terimi kullanılırken veya boya malzemeleri seçilirken ten renkleri ve tonlarının çok çeşitli olduğu gözetiliyor, bu farkındalık iletişim dili ve araçlarında temsil ediliyor mu?
- Etkinliklerde kullanılacak araç ve malzemeler için ön bilgi sahibi olmanın şart olduğu durumlar mevcut mu?
 - Hangi malzemeler için hangi bilgilerin katılımcılar için önden temin edilmesi gerekiyor?
- Etkinlikte söz konusu malzemeyle ne yapılacağı ne şekilde aktarılıyor?
 - Yönergelerin açık ve anlaşılır olması için, örneğin, çizimler, fotoğraflar, semboller zihin-haritaları gibi yaratıcı ve yenilikçi araç ve yöntemlerden istifade ediliyor mu?
- İlgili malzemeyle çalışabilmek için belirli bir fiziksel koşul bulunuyor mu yoksa ilgili malzeme geniş bir yelpazede fiziksel becerilere sahip insanların kullanabilmesi gözetilerek mi seçilmiş?
- Etkinlik malzemelerinde çeşitlilik gözetiliyor mu?
 - Faaliyetlerdeki ihtiyaçlara göre farklı malzemelerin temin edilmesine ve kullanılmasına dikkat ediliyor mu?
- Etkinlik öncesi hazırlık ve etkinlik sonrası geri bildirim çalışmaları için içerik ve gerekli malzemeler tedarik ediliyor mu?
- Etkinlikte kumanya veya yemek tedarik ediliyorsa katılımcılara sunulacak öğünlerde alerji ve sindirim hassasiyetleri gibi ihtiyaçlarla vejetaryen, vegan, helal ve koşer gibi beslenme tercihleri gözetiliyor mu?
- İçecek ve yiyeceklerin içerikleri ve nitelikleri anlaşılır ve kolay erişilebilir biçimde belirtiliyor mu?
- Malzemeler, ürünler ve paketleri seçilirken sürdürülebilirlik ve doğa dostu olmaları gözetiliyor mu?

[SANATSAL PEDAGOJİK UYGULAMALAR •

- Kurumda ne tür sanatsal pedagojik faaliyetler sunuluyor?
 - Kurumda sunulan sanat dalları ve yöntemleri seçilirken, dünyanın farklı bölgelerinin kültürel mirasları ve sanat pratikleri dahil ediliyor mu?
 - Sanat ve sanat tarihi anlayışı eleştirel bir perspektifle gözden geçiriliyor, Avrupa merkezci olmayan bakış açıları dahil ediliyor mu?
- Sanatla öğrenme faaliyetlerinde her bir katılımcının bireysel özellikleri tanınıyor, biricikliği takdir ediliyor ve kişi, grup içinde bu özellikleriyle var olabiliyor mu?
- Kurumda, katılımcılara değerli hissettiren tutum, hoşgörü ve açıklık içeren kucaklayıcı bir atmosfer sağlanıyor mu?
 - Takdir kültürü destekleniyor mu?
 - Bu ortam nasıl ve hangi yollarla yaratılıyor, sürdürülüyor ve yaygınlaştırılıyor?
- Kurum genelinde ve sunulan sanatla öğrenme faaliyetlerinde bir güven ortamı tesis edilmiş mi?
 - Bu güven ortamının varlığı ve idamesi için hangi yöntemler ve araçlar kullanılıyor?
- Etkinliklerde, etkinliğin tarafları arasında eşit haklara dayalı bir alışveriş ve adil bir etkileşim yaşanabiliyor mu?
 - Eğer öyleyse bunu mümkün kılan araç, yöntem ve yaklaşımlar neler ve bunlar ne şekillerde zenginleştirilebilir?
- Kurumda özfarkındalık, diğerlerine yönelik dikkat ve özen kültürü hakim mi?
- Planlamalar yapılırken katılımcıların bireysel gereksinimlerine eğilmek için yeterli vakit ayrılıyor mu?
- Aktif dinleme yapılıyor mu? Bu nasıl teşvik ediliyor?
- Duygusal hassasiyetlere sahip olabilecek konular saygılı ve mahremiyeti önceleyen bir tutum gösterilerek ele alınıyor mu?
- Katılımcıların her birine kulak veriliyor mu? Birbirinden çok farklı deneyim ve görüşleri dinlemek ve eleştirel bir yaklaşımla bunlar üzerine düşünmek için yeterli serbest alan tayin edilmiş mi?
 - Bu alanı görünür kılmak ve daha katılımcı/kapsayıcı hale getirmek için neler yapılıyor?
- Çalışanların gerektiğinde bakış açılarını genişletip değiştirebilmelerini mümkün kılacak, açık yüreklilik ve açık sözlülüğe yer açan bir zemin mevcut mu?
- Çeşitli ve çoklu bakış açılarının yer bulması ve ifade edilmesi hangi yöntemler ve araçlarla destekleniyor?
- Yapıcı bir çatışma kültürü mevcut mu?
 - Bu kültürü daha yapıcı ve sürdürülebilir kılmak üzere güçlendirmek için neler yapılıyor?
- Tarafların eşit seviyede konumlandığı bir diyalog kültürü hakim mi?

● İşbirliğine dayalı öğrenme biçimleri kullanılıyor mu?

● Bu bağlamda somut olarak neler yapılıyor? İlerisi için bu yöntem ne şekillerde teşvik ediliyor?

● Planlanan çalışma biçiminin zemininde katılım ve sorumluluk alma ne ölçüde yer buluyor?

● Kurumdaki etkinlikleri ve çalışılacak konuları kim, hangi süreçler sonucunda belirliyor?

● Katılımcılar, hizmetlerin planlanması ve içeriğin geliştirilmesine etkin biçimde katılabilir mi?

● Katılımcılar faaliyet konularının belirlenmesinde söz hakkı sahibi olabiliyor ve yeni sorular ve öneriler getirebiliyor mu?

● Katılımcılar, kendileri için gerçekten önemli, faydalı, işe yarar ve/veya ilginç olan sanatsal-yaratıcı içerik ve konuları ele alma imkânına sahip oluyor mu?

● Katılımcılar sanatsal-yaratıcı faaliyetleri, proje süreçlerini ve program akışlarını aktif olarak şekillendirebiliyor mu?

● Faaliyetlerde kullanılacak çalışma yöntemlerinin ve sanatsal araçların seçiminde katılımcıların deneyimleri, bireysel koşulları, gereksinimleri ve dünya tasavvurları dikkate alınıyor mu?

● Faaliyetler tasarlanırken katılımcıların bireysel ve kültürel ifade biçimleri göz önünde bulunduruluyor ve bunların faaliyetlere dahil edilmesinin yolları geliştiriliyor mu?

● Sanatsal ve yaratıcı süreçler yürütülürken katılımcıların bireysel potansiyelleri, becerileri ve yetenekleri özellikle dikkate alınıyor mu?

● Süreç odaklı, katılımcıların güçlü yanlarına güvenen ve katkılarına dayanan bir faaliyet kurmaya yönelik bir tutum benimseniyor mu?

● Katılımcıların özyeterliliklerini sınamaları için alan açılıyor mu?

● Yöntemler ve çalışma biçimleri gönüllülük esasına dayanıyor mu?

● Faaliyet öncesi bir öğrenme hedefi belirlenip etkinlik sonrasında bu hedefin ne ölçüde gerçekleştiği ölçülüyor mu?

● Etkinliklerde hedeflenen öğrenme hangi düzeylerde gerçekleşiyor?

● Duygusal-duyusal, bilişsel-zihinsel, fiziksel-hissel, sosyal-duygusal ve toplumsal-kültürel süreçler gibi farklı düzeyler ele alınıyor mu? Nasıl?

● Değerlendirme süreçlerinde her bir katılımcının bireysel özellikleri tanınıyor, biricikliği takdir ediliyor mu?

[DİL •

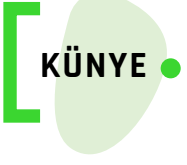
- Etkinlikler ve faaliyetler için, ayrıca genel olarak kurumun kendini ifade etmek için kullandığı dilin kapsayıcı olmasına özen gösteriliyor mu?
 - İletişim dili ve üslubu belirlenirken dikkat edilecek kıstaslara dair bir çerçeve mevcut mu?
 - Dil farkındalığı ve dile duyarlı bir yaklaşım benimseniyor ve yaygınlaştırılıyor mu?
- Etkinlik katılımcılarının, okuma-yazma başta olmak üzere, hangi dillerde ne tür dil becerilerine sahip olduğu gözetiliyor mu?
- Farklı dillere alan açmak için fırsatlar yaratılıyor mu? Yaratılıyorsa bunlar neler?
 - Bu alanlarda farklı dillere eşit düzeyde muamele ediliyor mu?
 - Diller arasında olası bir hiyerarşi algısına yönelik eleştirel yaklaşımı geliştirecek farkındalık çalışmaları yapılıyor mu?
- Etkinlik/çalışma dili için seçenek sunuluyor mu?
- Bu seçenekler potansiyel katılımcıların anadilleri gözetilerek çeşitlendiriliyor mu?
- Sunum ve etkinliklerde kullanılan dil herkes için anlaşılabilir mi veya ihtiyaç halinde çeviri hizmeti sunuluyor mu?
 - Eğer sunulamıyor ise, dillerin eşit temsili için neler yapılıyor?

[DEĞERLENDİRME •

- Kurumun gerçekleştirdiği faaliyetlerin etki değerlendirmesi yapılıyor mu?
 - Bu değerlendirmeler için belirlenmiş zaman aralıkları mevcut mu?
- Etki değerlendirme için kurumunuzda ve yürüttüğünüz projelerde
 - zaman
 - mekân
 - personel açısından ne kadar kaynak ayırılıyor?
- Konuyla ilgili kurum çalışanlarına değerlendirme alanında eğitimler veriliyor mu veya kendilerini geliştirebilecekleri fırsatlar sunuluyor mu?
- Değerlendirme yapılırken, faaliyet öncesi belirlenen amaçlar ve hedeflerle bir karşılaştırma yapılıyor mu?
- Değerlendirmelerde hangi yöntemler ve araçlar kullanılıyor?
- Değerlendirme süreçlerine katılımcı ve yararlanıcılar nasıl dahil ediliyor?
 - Katılımcı odaklı değerlendirme süreçleri tasarlanıyor mu? Nasıl?
- Değerlendirme sonuçlarından ne gibi çıkarımlar yapılıyor?
- Bu çıkarımlar sonraki çalışmalarda iyileştirmeler yapmak için ne şekillerde kullanılıyor?

Notlarınız:

Fikir Geliştirme ve Konsept:

Elif Obdan
Emine Doğan Kaya
Damla Deniz Cengiz
Fleur Angelina Vogel
Irmak Erdurak

İçerik Geliştirme ve Metinler:

Anne-Katrin Swoboda
Beril Sönmez
Birte Gooßes
Ekin Su Birinci
Elisa Messerschmidt
Joanna Krzeminska
Zülal Fazlıoğlu Akın

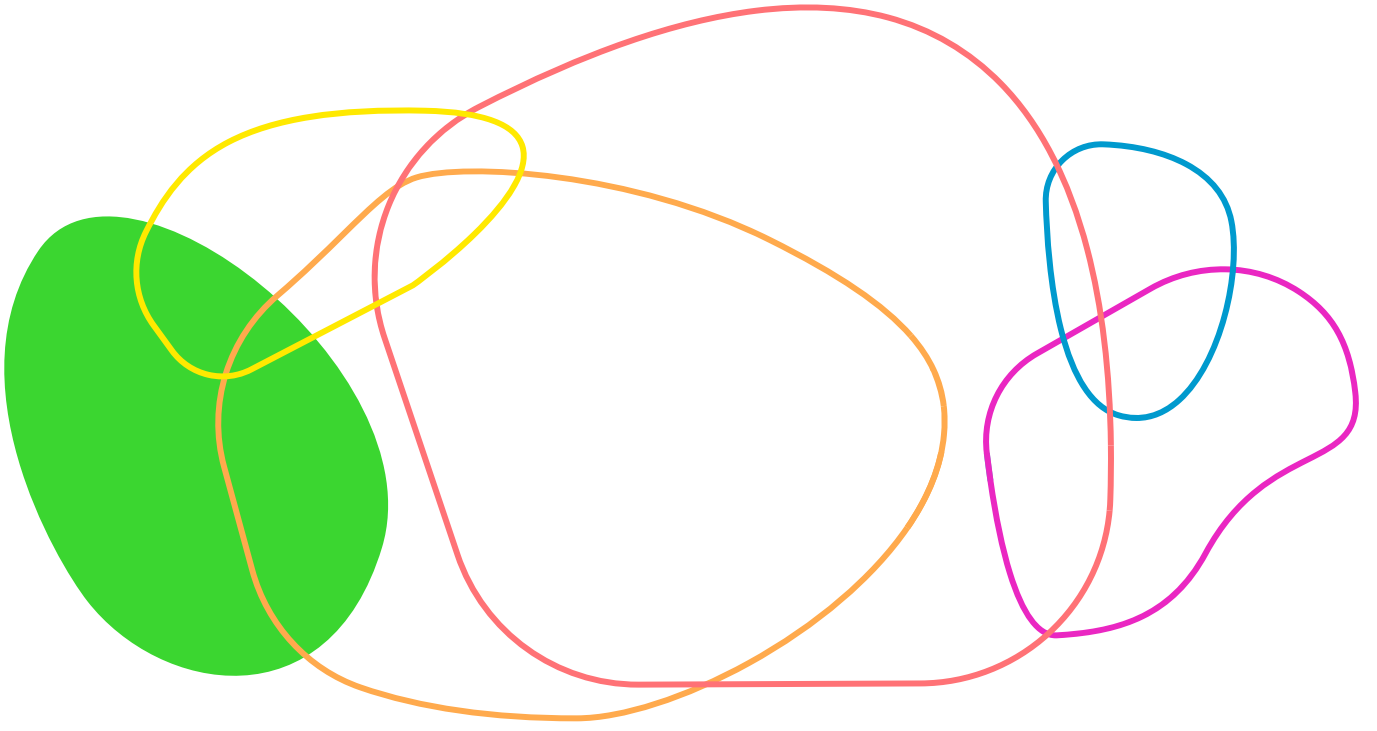
Çeviri:

Özgür Bircan

Koordinasyon ve Uygulama:

Beril Sönmez
Birte Gooßes
Ekin Su Birinci

MÜLTECİ DESTEĞİ ALANINDA ALMANYA-TÜRKİYE ORTAKLIK İNİSİYATİFİ II
ALL TOGETHER / HEP BERABER / ALLE ZUSAMMEN